

**МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ ЗҮЙ,
ДОТООД ХЭРГИЙН ЯАМ**

Засгийн газрын V байр, Б.Ширэндэвийн гудамж 8/4,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас/Факс: (976-51) 26 75 33,
Цахим шуудан: info@mojha.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mojha.gov.mn

2023.01.23 № 8/369
танай 2023.01.12-ны № 1/84 -Т

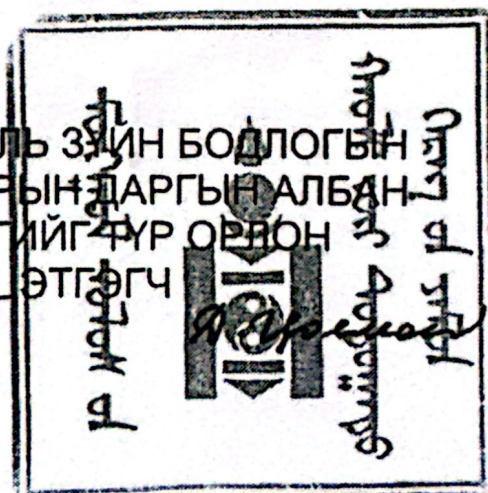
**“МОНГОЛПРОСЦВЕТМЕТ”
ТӨРИЙН ӨМЧИТ ҮЙЛДВЭРИЙН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ Б.МӨНХБАТ
ТАНАА**

Таны 2023 оны 1/84 тоот албан бичгээр
ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу Засгийн газрын 2014 оны
8 дугаар сарын 14-ний өдрийн “Тогтоолын
хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай” 260 дугаар
тогтоолыг хуулбарлан хүргүүлэв.

Уг тогтоол нь хүчин төгөлдөр байна.

Хавсралт ... хуудастай.

ХУУЛЬ ЗҮЙН БОДЛОГЫН
ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРНОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Д.ЦОЛМОН

151610221
А3 Файл.2023

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

48

2014 оны 8 дугаар
сарын 14-ний өдөр

Дугаар 260

Улаанбаатар
хот

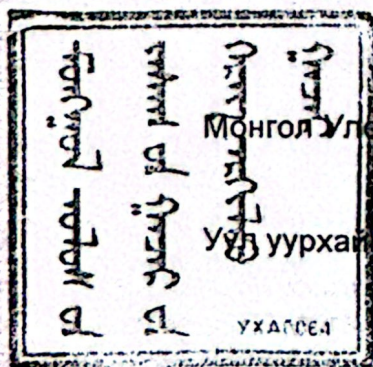
Тогтоолын хавсралтад
өөрчлөлт оруулах тухай

✓

Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 2.2 дахь хэсэг, Усны тухай хуулийн 2.2 дахь хэсэг, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 2.2 дахь хэсэг, Хэлэлцээр соёрхон батлах тухай (Москва хотод 2007 оны 4 дүгээр сарын 25-ны өдөр байгуулсан "Монголпросцветмет хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн үйл ажиллагааны тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Оросын Холбооны Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр") Монгол Улсын хуулийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Хилийн заагийг хэсэгчлэн тогтоох тухай" Засгийн газрын 2011 оны 6 дугаар сарын 8-ны өдрийн 174 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан "Ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглосон гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газрын хэсэгчлэн тогтоосон хилийн зааг"–т оруулах өөрчлөлтийг 1 дүгээр хавсралт ёсоор баталсугай.

2. "Хилийн заагийг тогтоох тухай" Засгийн газрын 2012 оны 6 дугаар сарын 5-ны өдрийн 194 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан "Усны сан бүхий газрын энгийн хамгаалалтын бүсийн солбицол"–д оруулах өөрчлөлтийг 2 дугаар хавсралт ёсоор баталсугай.

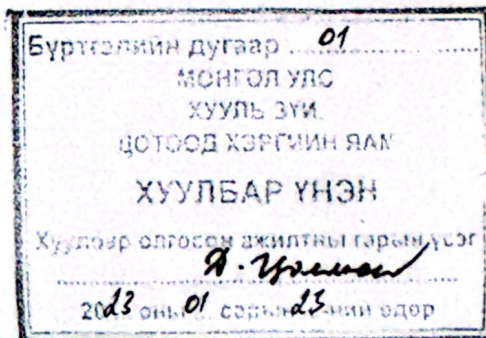
Монгол Улсын Ерөнхий сайд

Уул уурхайн сайд

УХАГССА

Н.АЛТАНХУЯГ

Д.ГАНХУЯГ

№	Аймаг	Сум	Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	Хондох цэгийн дугаар	Үүрэг	Өрөөл
8	Булган	Төв	Бүрэг-хангай, Заамар	175		
1						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
2						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
3						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
4						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
5						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
6						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
7						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
8						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
9						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
10						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
11						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
12						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
13						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
14						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
15						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
16						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
17						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
18						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
19						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
20						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
21						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
22						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
23						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
24						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
25						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
26						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
27						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
28						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
29						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
30						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
31						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
32						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
33						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N
34						00° 00' 00" E 00° 00' 00" N

50122010616

"АШИГТ МАЛТМАЛ ХАЙХ, АШИГЛАХЫГ ХӨРӨНГӨСӨН ДӨЛ МӨРНИЙ ҮРСЭЛ
 БҮРЭЛДЭХ ЭХ, ҮСНЭИ САН БҮХНИЙ ГАЗРЫН ХАМГААЛТЫН БҮС ОЙН САН
 БҮХНИЙ ГАЗРЫН ХЭСЭГЧЛЭЛЭН ТӨЛӨСӨН ХИЛНИН ЗААЛ-1
 ОРУУЛАХ ӨӨРЧӨЛТ
 2014 оны 260 дугаар тоотойн дүгээр хавсралт
 2014 оны 260 дугаар тоотойн дүгээр хавсралт

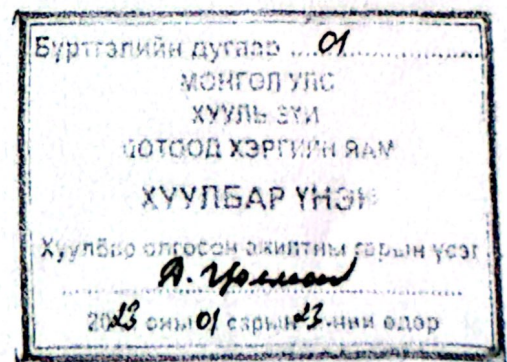
35	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
36	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
37	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
38	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
39	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
40	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
41	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
42	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
43	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
44	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
45	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
46	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
47	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
48	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
49	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
50	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
51	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
52	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
53	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
54	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
55	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
56	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
57	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
58	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
59	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
60	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
61	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
62	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
63	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
64	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
65	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
66	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
67	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
68	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
69	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
70	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
71	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
72	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
73	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
74	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
75	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
76	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
77	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
78	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
79	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
80	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N

	81	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	82	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	83	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	84	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	85	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	86	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	87	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	88	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	89	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	90	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	91	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	92	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	93	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	94	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	95	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	96	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	97	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	98	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	99	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	100	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	101	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	102	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	103	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	104	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N
	105	000° 00' 00" E	00° 00' 00" N

9131617
 9022010616

"УСНЫ САН БҮХИЙ ГАЗРЫН ЭНГЭЛЭЙН ХАМГААЛАЛТЫН БҮСИЙН
СОЛБИЦОЛ"-Д ОРУУЛАХ ӨӨРЧЛӨЛТ

№	Аймаг	Сум	Гол, булаг, нуурын нэр	Тогтоосон зай	Уртгаг'	Өргөрөг'
5304	Булган	Бүрэгхангай	Туул гол	-	000° 00' 00"	00° 00' 00"
5305					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5306					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5307					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5308					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5309					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5310					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5311					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5312					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5313					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5314					000° 00' 00"	00° 00' 00"
5315					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18709	Төв	Заамар	Туулын гүүрнээс Бэрхийн овоо	-	000° 00' 00"	00° 00' 00"
18710					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18711					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18712					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18713					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18714					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18715					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18716					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18717					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18718					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18719					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18720					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18721					000° 00' 00"	00° 00' 00"
18722					000° 00' 00"	00° 00' 00"

БУЛГАН АЙМГИЙН БҮРЭГХАНГАЙ, ТӨВ АЙМГИЙН
ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ ТУУЛ ГОЛЫН ГОЛДИРОЛ
АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫГ АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН 2025 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

/ АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: **MV-000175** /

/ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: **2550466** /

2025 ОН

ГАРЧИГ

ОРШИЛ

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын мэдээлэл

1.2 Төслийн байршил

1.3 Ил уурхайн хүчин чадал, ашиглалтын технологи

1.3.1. Хүчин чадал

1.3.2 Төслийн ашиглалтын технологи

1.4 Ил уурхайн үндсэн тоног төхөөрөмжийн иж бүрдэл

1.5 Ил уурхайн ажиллах горим, ашиглах хугацаа, цалингийн сан, ажиллах бүтэц

1.5.1 Ил уурхайн ажиллах горим

1.6 Орд нээх ба ашиглах тооцоо

1.7 Уурхайн дэд бүтэц

1.7.1 Цахилгаан хангамж

1.7.2 Усан хангамж

ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

ГУРАВ. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ
ДӨРӨВ. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ТАВ. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ЗУРГАА. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ДОЛОО. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

НАЙМ. ОСОЛ, ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ЕС. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

АРАВ. БОМТ-ИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

АРВАН НЭГ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

АРВАН ХОЁР. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ОРОЛЦОГЧ, СОНИРХОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ ХУВААРЬ

АРВАН ГУРАВ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЗАРДАЛ

АРВАН ДӨРӨВ. ДҮГНЭЛТ

ОРШИЛ

Зорилго: “Эрдэнэс Критикал Минералс” ТӨҮГ-ын алтны уурхайн үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, хүний эрүүл мэнд, нийгэм эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арга хэмжээ буюу зайлшгүй хийж гүйцэтгэх ажлыг төлөвлөхөд байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлэх зорилго оршино.

“Эрдэнэс Критикал Минералс” ТӨҮГ-ын алтны шороон ордын байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн А/618 тоот тушаалаар батлагдсан аргачлалыг баримталсан бөгөөд БОМТ-нд багтах нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ, химийн хортой болон аюултай бодисын эрсдлийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө зэрэг ажлууд хийгдэхгүй болно.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ (агаарын чанар, гадаргын ба газрын доорх усны нөөц, хөрсөн бүрхэвч, газрын хэвлий, ургамлан нөмрөг, амьтны аймгийг хамгаалах, хуримтлагдах нөлөөллийн үнэлгээгээр тогтоогдсон арга хэмжээ болон тухайн орон нутгийн нийгэм эдийн засгийн хөгжлийг дэмжихэд чиглэсэн арга хэмжээ) нөхөн сэргээх, дүйцүүлэн хамгаалах, тухайн жилийн БОМТ-г хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө, хог хаягдлын менежментийн арга хэмжээ, орон нутгийн захиргаа, аймаг нийслэлийн байгаль орчны газрын ажлын хэсгийн дүгнэлт, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр, БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаар нөлөөллийн бүсийн оршин суугчид, оролцогч талуудтай тайлагнах үйл ажиллагаа зэрэг ажлууд орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт багтсан.

2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний ажилд 50,0 сая төгрөг зарцуулахаар төлөвлөж тухайн ажлуудын хэмжээ гарах үр дүн, хариуцах эзэн, баримталж ажиллах арга зүй, стандарт, холбогдох хууль тогтоомжийг зардлын хамт тусгав.

Агаарын чанар хөрсөн бүрхэвч, гүний усанд төслийн үйл ажиллагаанаас үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг багасгах, бууруулах, арга хэмжээг тогтоох.

Байгаль орчны төлөв байдалд хяналт тавих хугацаа, хариуцах эзэнг тогтоох.

Дээрх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх явцад мөрдөх эрх зүйн баримт бичгийг тодорхойлох,

Шаардлагатай хөрөнгө зардлыг урьдчилсан байдлаар тооцож тодорхойлох зэрэг орно.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг багасгах, арилгах арга хэмжээ, нөхөн сэргээлт хийх, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, шаардагдах хөрөнгө зардлыг тусгасан.

1.1 Төслийн танилцуулга

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын мэдээлэл

Хүснэгт 1. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн ерөнхий мэдээлэл, бичиг баримтын бүрдэл

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл		
1.11	Төсөл хэрэгжүүлэгч: Төслийн нэр:	“Эрдэнэс Критикал Минералс” ТӨҮГ MV-000175 тоот тусгай зөвшөөрөлтэй “Туулын полигон” алтны шороон ордын XIII-878 ХШ-924-ийн хооронд орших Драгаар ашигласан хэсгийн алтны үүсмэл ордыг ил аргаар ашиглах төсөл
1.2	РД:	РД: 2550466
1.3	УБДугаар:	УБД: 9013001062
1.4	Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг:	Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 5-р хороо, Алтан Өлгий, Энхтайвны өргөн чөлөө өөрийн байр. Утас: 99835927 Захирал: Д.Тогтохсүрэн Утас: 99113454
1.5	Хог хаягдлын гэрээ	2025 оны 05 сарын 23-ний өдөр Сумын Байгаль орчны улсыз байцаагчтай байгуулсан.
1.6	Тусгай зөвшөөрөл:	АМГТХЭГ-ын даргын 2007 оны 07-р сарын 04-ны өдрийн шийдвэрээр 30 жилийн хугацаатай олгосон байна
1.7	Археологийн дүгнэлт:	Археологийн хүрээлэнгийн 2020 оны 05 сарын 21-ны өдрийн тайлан, дүгнэлт
1.8	Ус ашиглуулах дүгнэлт Ус ашиглах гэрээ	Усны газрын 2022 оны 08 сарын 10-ны 04/958 тоот дүгнэлт Туул голын сав газрын захиргааны 2021 оны 12 сарын 16-ны ХУТ 21/13 тоот гэрээ
1.9	Хаягдал усны дүгнэлт	Усны газрын 2023 оны 09 сарын 13-ны 01/413 тоот дүгнэлт
1.10	Урт нэртэй хуулийн лавлагаа	Усны сан бүхий газрын онцгой хамгаалалын бүстэй 127.72 га давхцалтай, усан сан бүхий газрын энгийн хамгаалалтын бүстэй 354.24 га давхцалтай.
1.12	Нөөц хүлээн авсан тушаал, тэмдэглэл дүгнэлт	Үндэсний геологийн албаны 2022 оны 06 сарын 22-ны өдрийн №Н-55 тоот бүхий нөөц тодотгол хүлээн авсан тушаал Уул уурхай хүнд үйлдвэр яамны АМГТГ-ын нөөц тодотгол хүлээн авсан 2022 оны 01 сарын 20-ны өдрийн № XX-01-08 тоот тэмдэглэл дүгнэлт
1.13	ТЭЗҮ хүлээж авсан дүгнэлт	Уул уурхай хүнд үйлдвэр яамны АМГТГ-ын нөөц тодотгол хүлээн авсан 2022 оны 12 сарын 22-ны өдрийн №22-12-08 тоот тэмдэглэл дүгнэлт
1.14	Байгаль орчны аудит хийлгэсэн эсэх	2023 онд “Эковишн” Байгаль орчны аудитын мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар хийлгэсэн байна. Аудитаар хүргүүлсэн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж байна.

“Туул голын голдирол” ордын 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

1.15	Ус ашиглах зөвшөөрөл, эрхийн бичиг, дүгнэлт	Туул голын сав газрын захиргааны даргын 2022 оны 08 сарын 25-ны өдрийн А/66 зөвшөөрөл Туул голын сав газрын захиргааны даргын 2022 оны 08 сарын 25-ны өдрийн УНТ22/54 эрхийн бичиг Усны газрын 2022 оны 08 сарын 10-ны өдрийн №04/958 тоот усны дүгнэлт
1.16	Хаягдал усны дүгнэлт, төлбөр төлөх гэрээ	Усны газрын 2022 оны 10 сарын 11-ны өдрийн №06/1141 тоот хаягдал усны дүгнэлт Туул голын сав газрын захиргааны даргын 2022 оны 10 сарын №22/17 тоот хаягдал усыг байгальд нийлүүлж байгаа хуулийн этгээдтэй хийх ус бохирдуулсны төлбөр төлөх гэрээ
1.17	ГТБЧУХБ дүгнэлт	2023 онд “Говь-Эко” ХХК-иар хийлгэж Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн газрын даргын 2017 оны 12 сарын21-ны өдрийн №1/2435 тоот Улсын ерөнхий шинжээчийн баталгаажсан дүгнэлт
1.18	Худгийн паспорт	Төв аймгийн байгаль орчны албаны даргын 2011 оны 05 сарын 29ны тушаалаар батласан.
1.19	Гидрогеологийн тайлан	2019 онд “Ньюгидро-проект” ХХК-иар шүүрлийн усны нөөцийн тодотгол тайлан хийлгэсэн
1.20	Усны тайлан	2025 онд Туул голын сав газрын захиргаагаар 2023 оны ус ашиглалтын тайланг батлуулсан.
1.21	Ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт	БОАЖЯ-ны 2023 оны 02 сарын 27-ны өдрийн №12/1039 тоот
1.22	Дүйцүүлэн хамгаалах ажил хийсэн мэдээлэл	“Нөхөн сэргээлт-2024 аян” хүрээнд дүйцүүлэн хамгаалах ажлаар 2023 оны 12 сарын 21ны өдөр Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын Дэрст багийн Сөөгийн дэнж талбайд уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон 5 га газарт дүйцүүлэн хамгаалах техникийн нөхөн сэргээлт хийж хүлээлгэж өгсөн байна. 2023 онд Төв аймгийн Хайлааст багийн нутаг дэвсгэрт байрлах “Улаан уул” талбайд 10 га газарт дүйцүүлэн хамгаалах техникийн нөхөн сэргээлт хийж хүлээлгэж өгсөн.
Хоёр. Төслийн талаарх мэдээлэл		
2.1	Төслийн нэр	“Төв аймгийн Заамар, Булган аймгийн Бүрэгхангай сумдын нутаг дахь Туул голын голдирол нэртэй газарт хэрэгжиж буй MV-000175 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий “Туулын полигон” алтны шороон ордын XIII-878 ХШ-924-ийн хооронд орших Драгаар ашигласан хэсгийн алтны үүсмэл ордыг ил аргаар ашиглах” төсөл
2.2	Төслийн байршил	Газрын байршил орон сууц, олон нийтийн байгууламж бүхий хэсгээс Заамар сумаас 29 км, Бүрэгхангай сумаас 36 км-ийн зайд байрладаг нь 2017 оны 5 дугаар сарын 12-нд батлагдсан “Хог хаягдлын тухай хууль” –ийн 25.1 дэх шаардлага болон “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийн хэмжээ, ерөнхий шаардлага” MNS 5105 : 2001 стандартын шаардлагыг хангаж байна.

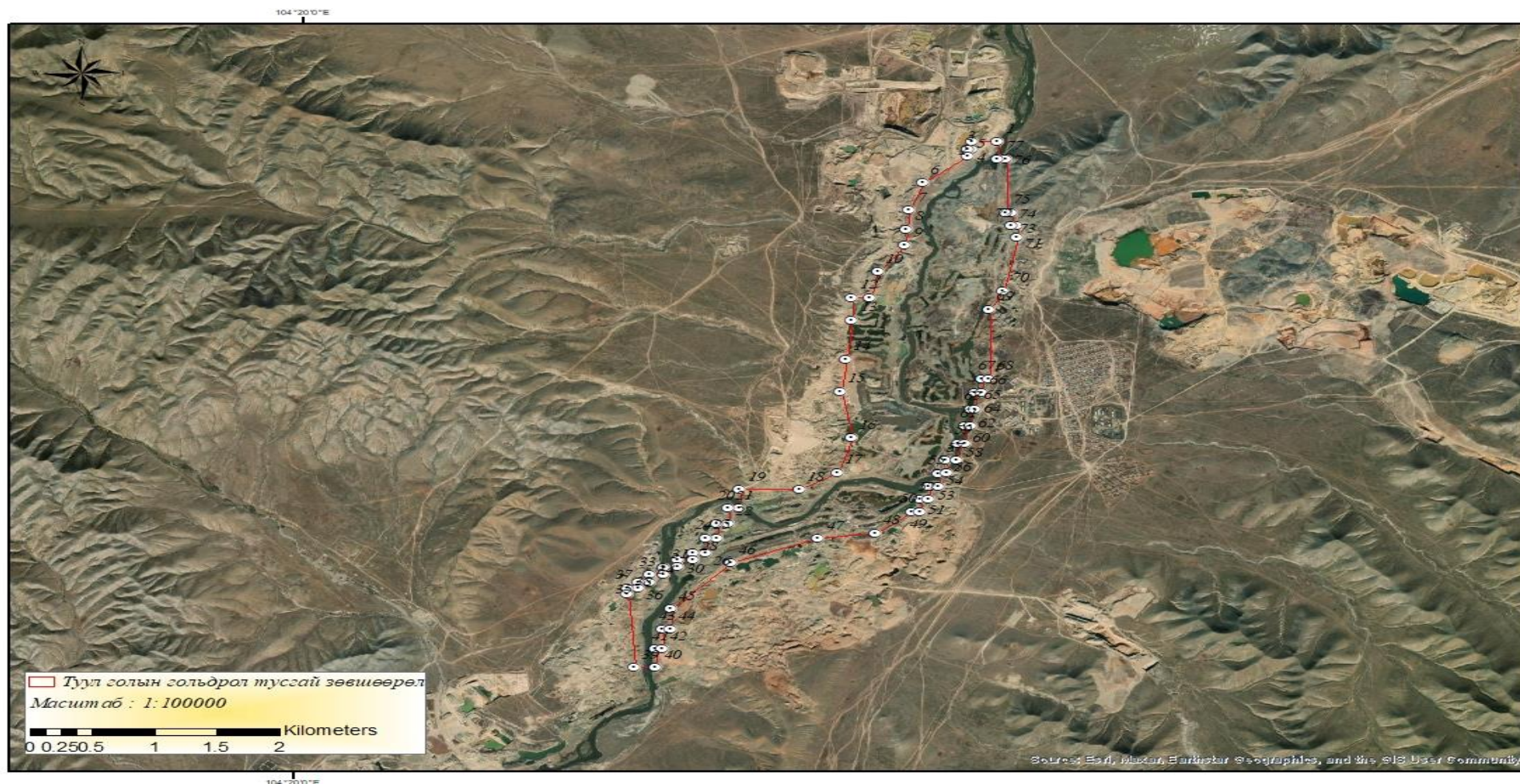
2.3	Төслийн зорилго	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд Ц.Туваан Засгийн газрын 2025 оны 03 дугаар сарын 19-ний өдрийн хуралдаанаас гарсан шийдвэрийг танилцуулах үеэрээ “Алт-III” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ” хэмээн мэдээллээ. “Дэлхийн зах зээл дээр нэг унц алт 3000 ам.доллар давсан байгаа энэ үед алтны олборлолтыг нэмэгдүүлэх нь зүйтэй юм. Иймээс Алт-III” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлээд буй. Алтны олборлолтыг нэмэгдүүлснээр алтны болон валютын улсын нөөцийг бүрдүүлэх тал дээр чухал дэмжлэг болно” Иймд төслийн хувьд улсын бодлогын чанартай буюу Валютын нөөцийг нэмэгдүүлэхэд хувь нэмэр болох зорилготой юм.
2.4	Төслийн талбайн байршил	Газрын байршил орон сууц, олон нийтийн байгууламж бүхий хэсгээс 0.8 км-ийн зайд байрладаг нь “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийн хэмжээ, ерөнхий шаардлага” MNS 5105 : 2001 стандартын шаардлага хангаж байна. Тус алтны үүсмэл ордын тусгай зөвшөөрлийн талбай нь Гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, ойн сан бүхий газрын хилийн зааг, Усны сан бүхий газрын энгийн хамгаалалтын бүсийн хилийн заагтай давхцалтай боловч Засгийн газрын 2014 оны 260 дугаар тогтоолоор ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн усны сан бүхий газрын хилийн заагтай давхцалтай хэсгийг хориглосон талбайн хилээс заагаас чөлөөлж, 2019 онд Засгийн газрын 2015 оны 120-р тогтоолын 1-р хавсралтын дагуу 2.4-т заасны дагуу усны сан бүхий газрын энгийн болон онцгой хамгаалалтын бүсийн хил заагийг тогтоож , “Төв тэгш хэм” ХХК-иар 2019 онд хийлгэж Булган аймаг, Бүрэгхангай сум, Төв аймаг, Заамар суманд хүлээлгэж өгсөн нь Усны тухай хуулийн 22.2 дахь заалтад нийцэж байна. 2019 онд Туул голын сав газрын даргын зөвшөөрөл олгох тухай тушаал болон Туул голын сав газрын төслийг дэмжиж буй албан бичиг ирүүлсэн нь Усны тухай хуулийн 17.2 дахь заалтад нийцэж байна.
2.5	Төслийн хүчин чадал	Ил уурхайн хүчин чадал: Драгаар жилд 1040 мян.тн Экскаватороор жилд 250 мян.тн Ил уурхайн ашиглалтын жил: 8 жил
2.6	Төслийн хог хаягдал	Хатуу хог хаягдал: Ахуйн хатуу хог хаягдлын тооцоогоор хоногт 59.34 кг, жилд 12.7 тн орчим хаягдал гарах бөгөөд харъяа дүүргийнхээ холбогдох /ТҮК/-тэй байгууллагатай гэрээ байгуулсны үндсэн дээр хог хаягдлын нэгдсэн цэгт хүргэх, ачуулах асуудлыг цаг тухайд нь тогтмол шийдвэрлэдэг байна. Хог хаягдлыг дараах байдлаар ангилан ялгана. Дахин ашиглах боломжтой хог хаягдал: Төрөл бүрийн цаас, картон, цаас, хуванцар сав, сав баглаа боодол, төрөл бүрийн шилэн сав, модон эдлэлийн хаягдал, гялгар уут гэх мэт Бусад хог хаягдал: Үнс, түргэн муудах хоол хүнсний хаягдал, ариун цэврийн хэрэглэлийн хаягдал, дахин ашиглах хог хаягдлын ангилалд ороогүй бусад хог хаягдлууд Ахуйн аюултай хог хаягдал: Өөрөө явагч тээврийн хэрэгслээс үүсэх хаягдал /ашигласан тос, масло, үл хөлдөх шингэн, дугуй/ унтраалга-залгуурын

		төхөөрөмж, өдрийн гэрэл, электрон барааны хаягдал /компьютер, телевизор гар утас/ цэвэрлэгээний бодис, зарим тусгай батерей зэргүүд хамаарна. Шингэн хог хаягдал: Нийт 380 ажилтантай гэж үзвэл хоногт 5,52 м3, жилд амралт баяр ёслолын өдрийн хасаад 214 хоног ажиллах хугацаанд нийт хэрэглэх усны хэмжээ 1181.8 м3/жил болно. Төвлөрсөн цэвэр бохирын системд холбогдсон болно. Сууринд цэвэршүүлэх төвлөрсөн байгууламжтай. Хийн хаягдал: Уурхайн хийн хаягдал үүсэх эх үүсвэрүүд бол автомашины утаа байна. Уурхайн ашиглалтын 5 жилийн хугацаанд нийт 1481.7 тн /жилд 493.9 тн/ дизель түлш зарцуулахад хөө – 22.96 тн, СО-0.000148 тн, нүүрстөрөгч–0.000445 тн, NO2–0.00005927 тн, SO2-0.00002963тн, бензопирин-0.000474 тн буюу нийтдээ 22.96 тн хорт хий ялгарахаар байна.
--	--	---

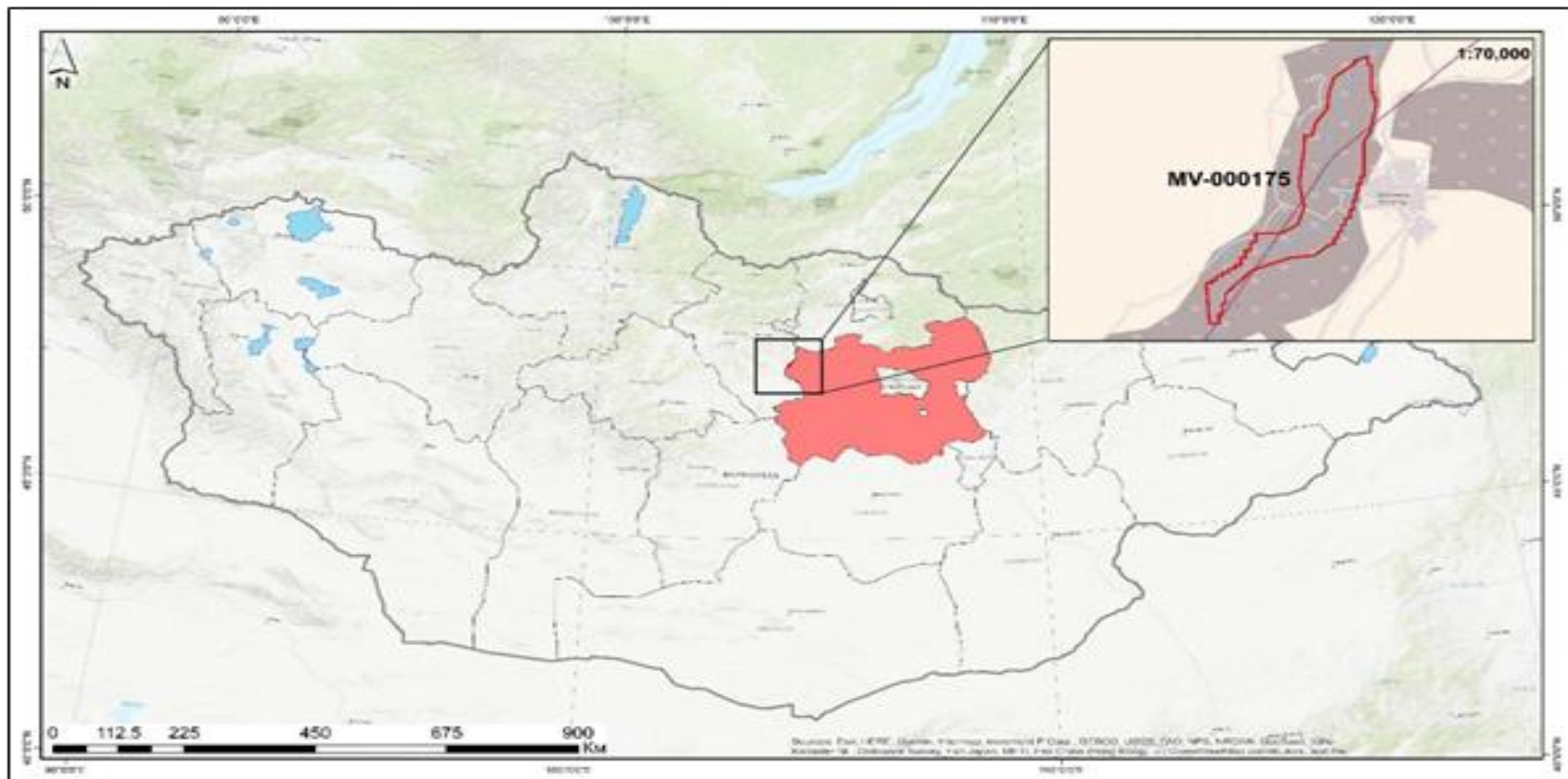
1.2 Төслийн байршил

MV-000175 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай нь Улаанбаатар хотоос баруун хойш 200 км, Төв аймгийн Заамар сумын төвөөс баруун тийш 40 км зайд, Булган аймгийн Бүрэгхангай сумын төвөөс 36 км байр зүйн зургийн М-48-138 нэрэлбэрт байрлана. Нийт 503.43 га талбай хэмжээтэй.

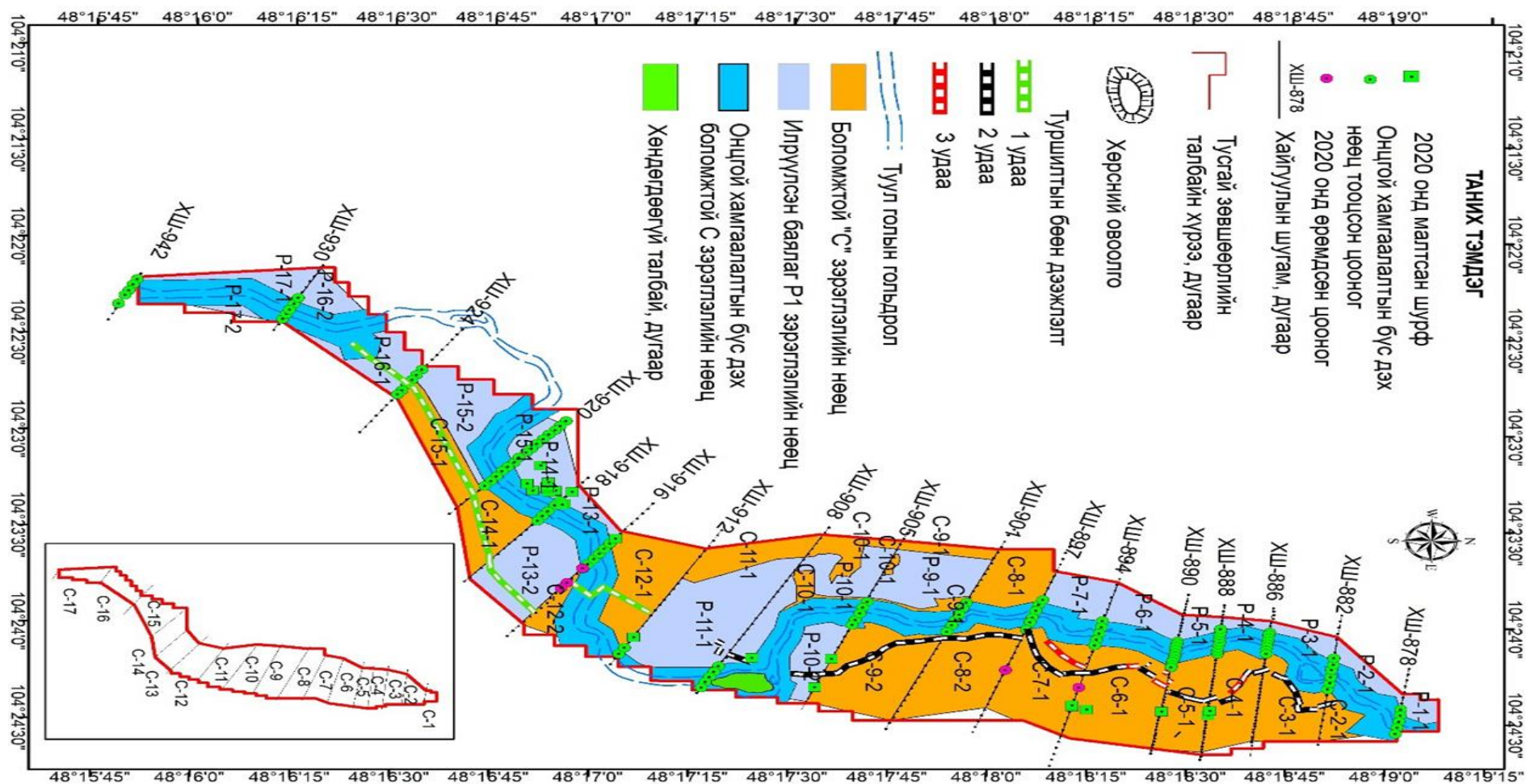
Газрын байршил орон сууц, олон нийтийн байгууламж бүхий хэсгээс 0.8 км-ийн зайд байрладаг нь “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийн хэмжээ, ерөнхий шаардлага” MNS 5105 : 2001 стандартын шаардлага хангаж байна.

Зураг 1. Төслийн талбайн сансрын зураг

Зураг 2. Төслийн талбайн байрзүйн зураглал

Зураг 3 . Туулын полигоны алтны үүсмэл шороон ордын нөөцийн дэвсгэр зураг

1.3 Ил уурхайн хүчин чадал, ашиглалтын технологи

1.3.1. Хүчин чадал

$$A = \frac{P(1-\Delta)}{T(1-\rho)} = \frac{8,117.7 * (1 - 1.8\%)}{8 * (1 - 5.2\%)} = 1,090 \text{ мян. м}^3/\text{жил}$$

Δ, ρ – Ашигт малтмалын хаягдал, бохирдлын коэффициент: 1.8 % | 5.2%

P – Ил уурхайн ашиглалтын хүрээн дэх балансын нөөц : 8,117.70 мян.м3

T – Ил уурхайн ашиглалтын жил: 5 жил

Уурхайн хүчин чадалд нөлөөлж буй хүчин зүйлс:

2022 оны 1-р сарын 1-ний өдрийн байдлаарх геологийн үлдэгдэл нөөц: 8,117.7 мянган м3. Ил уурхайн ашиглалтын хугацаа: 8 жил.

Хаягдал бохирдлын хэмжээ: Үйлдвэрлэлийн нөөцийн тооцоог мэргэжлийн программ хангамж ашиглан хийж гүйцэтгэсэн ба бохирдлыг ул, тааз, хананаас 20 см зузаантай байхаар, драгаар олборлох үеийн технологийн хаягдлыг дунджаар 1.8% байхаар тооцсон байна.

Элс олборлолтонд ДС-250, ДМ-250 загварын драг ашиглах ч драг ажиллахад тохиромжгүй, бүтээл багатай ажиллах, ашиглалтын блокын хилээс гарч хөрсөөр бохирдуулж авах зэрэг булан, тохойг урвуу утгуурт экскаватораар олборлоно. Төслийн хүчин чадлыг уул техникийн нөхцөл, тоног төхөөрөмжийн бүтээлтэй уялдуулан дараах байдлаар тооцож ТЭЗҮ-ийн тодотголд авлаа.

Үүнд:

Драгаар олборлох үеийн хүчин чадал: 1,040 мян.м3 /жил (155.71 мян.м3 /сар)

Экскаватораар олборлох үеийн хүчин чадал: 250 мян.м3 /жил (40 мян.м3 /сар: Экскаваторын бүтээлийг угаах төхөөрөмжийн хүчин чадлаар авсан)

1.3.2 Төслийн ашиглалтын технологи

Тус төслийн ашиглалтын технологи буюу Драг нь хүрдэн шигшүүрээр угаах төхөөрөмж, гүн, нам дүүргэлтийн шлюз, тунаах машин, баяжуулах ширээний дамжлагаар угаан баяжуулна.

Ашиглалтын систем	Үндсэн ажил	Технологийн процесс
Драглайн	Хөрс хуулалт	- Ухах
		- Шидэх (Гадаад ба дотоод овоолго)
Драг	Элс олборлолт	- Ухах
		- Угаах үйлдвэр

Технологийн горим

Драгаар угаан баяжуулах үйлдвэр нь тус бүр нь 250 л эзлэхүүнтэй 66 шанагаар алттай элсийг олборлон хүлээн авах бункерт тэжээнэ. Алт агуулагч элсийг хүрдэн шигшүүрт 20 мм болон 40 мм-ийн тороор ангилна. -40+20 мм болон +40 мм-ийн ангиллыг драгийн гааль хаях хэсгээр хаяна. Харин -20 мм-ийн ангиллын элсийг гүн дүүргэлтийн шлюзээр баяжуулж, -8 мм-ийн ангиллын элсийг нам дүүргэлтийн шлюзээр баяжуулна.

Зураг 4. Драгийн бодит байдал /5 давхар байшинтай тэнцэхүйц өндөртэй/

Зураг 5. Ил уурхайн олборлолтын технологийн ерөнхий схем

1.4 Ил уурхайн үндсэн тоног төхөөрөмжийн иж бүрдэл

Уулын үйлдвэрлэлийн ажилд шаардлагатай үндсэн техник, тоног төхөөрөмжүүдийг “Эрдэнэс Критикал Минералс” ТӨҮГ-ийн одоо ашиглаж байгаа техник тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар мөн туслан гүйцэтгэгч байгууллагуудын техник тоног төхөөрөмжүүдийг төсөлд тусгасан байна. Үүнд:

Хөрс хуулалтыг ЭШ 6/45 болон ЭШ 10/70 загварын алхагч экскаватор, Liebherr-экскаватор-945 3 ширхэг, , Liebherr-экскаватор-924-1 ширхэг, Caterpillar-бульдозер-D8R, D9R болон коматцу Д-155А-3, Д-65Е-12 загварын гинжит бульдозероор үндсэн техникууд болон шаардлагатай бусад туслах техникуудийг ашиглана.

Элс олборлолтод Liebherr- экскаватор-945 урвуу утгуурт экскаватор, Liugong-CLG-8558 SEM655D утгуурт ачигчууд, 50тонны даацтай Shandong-MT-86 4 ширхэг автосамосвалын хослолийг ашиглана.

1.5 Ил уурхайн ажиллах горим, ашиглах хугацаа, цалингийн сан, ажиллах бүтэц

1.5.1 Ил уурхайн ажиллах горим

Уулын үйлдвэр нь төлөвлөгөөт онд 6-р сарын 15-аас 10-р сарын 15 хүртлэх 5 сарын хугацаанд олборлолтын үйл ажиллагаа явуулах бөгөөд уурхайн ажиллагсад нь ердийн болон ээлжийн хуваарьт цагаар ажиллана.

Захиргаа, оффисын ажилтан нь ердийн цагийн ажиллах ба долоо хоногийн ажлын өдрүүдэд 8-17 цагийн хооронд өдөрт 8 цаг ажиллаж, долоо хоногийн хагас, бүтэн сайн амрах бөгөөд зөвхөн нэн шаардлагатай тохиолдолд илүү цагаар ажиллана.

Уурхайн технологийн ажиллагсдын ажлын горим нь 3 ээлжийн зохион байгуулалтаар, 2 ээлж нь ажиллаж байхад 1 ээлж нь амрах хуваариар, 1 ээлж үргэлжлэх хугацаа 12 цаг, өдөрт 24 цаг тасралтгүй ажиллаж байхаар зохион байгуулагдана. Цай, хоол болон бусад шаардлагатай завсарлагаануудын цагийг хасаад ажилчин 1 ээлжинд бүтээлтэй 10 цаг ажиллана.

Ажил олгогч нь өвлийн зогсолтын саруудад нийт ажиллагсдыг үндсэн цалингийн 60%-иар цалинжуулна.

1.6 Орд нээх ба ашиглах тооцоо

ТЭЗҮ-ийн тодотголыг ил уурхайн техник, технологи, хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагаа, байгаль хамгаалал, нөхөн сэргээлт, уурхайн хаалтын зэрэг төслийг хэрэгжүүлэхэд дагаж мөрдөх шаардлагатай хууль, дүрэм, норм, стандартуудтай бүрэн нийцсэн, нийгэм-эдийн засгийн хувьд үр өгөөжтэй байх хувилбараар уурхайлан олборлохоор тооцлоо.

Тус ордыг драгаар болон тээвэртэй ашиглалтын системээр олборлоно. Элсний дээд давхаргуудад хөрс байхгүй үүсмэл орд ба цөөхөн хэдэн элсний блокуудын дээр 10 м хүртэлх өндөртэй хөрсний овоолгууд үүссэн байгаа тул тус хөрсийг шилжүүлэх,

уурхайн олборлолтоос үүссэн орон зайд нөхөн дүүргэлт хийнэ. Элс олборлолтын ажлыг драг болон экскаватор автосамосвалын хослолоор олборлох ба экскаватор-автосамосвалын хослолоор олборлосон элсийг угаан баяжуулах тоног төхөөрөмжийн дэргэд байрлах элсний овоолгод буулгана.

Хөрс болон элсний давхаргын чулуулаг нь М.М.Протодьяконовын ангиллаар 1- 2 бат бөхтэй зөөлөн чулуулагт хамаарагдах учир ачилтад бэлтгэх ажиллагаа хийгдэхгүй шууд ухаж ачна.

Ил уурхай:

503.43 га тусгай зөвшөөрлийн талбайд үйл ажиллагаа явуулна. Уурхай нь 4928х603х5м бөгөөд өмнө нь олборлолтонд өртөж байсан талбай болно. Төлөвлгөөт онд нийт 1,519.15 мянган м3 хөрс хуулж, 2,448.37 мянган м3 элс олборлоно.

Хөрс хуулалт:

Төслийн хугацаанд драг болон драглайнаар 704.3 мянган м3 инженерийн ажил хийж гүйцэтгэх бол, бульдозер болон драглайнаар 1,132.3 мянган м3 хөрс хуулалт, шилжүүлэлтийн ажлуудыг хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөсөн.

Уурхайн технологийн зам:

Уурхайн технологийн зам нь замын хөдөлгөөн, аюулгүй ажиллагааны шаардлагуудын дагуу тэмдэг, тэмдэглэгээтэй байна. Уурхайн технологийн зам нь одоогийн байдлаар 3.9 км урт 10 м өргөн байгаа бөгөөд уурхайн эцсийн жилийн байдлаар нийт 5 км урт, 10 м өргөн технологийн замтай байхаар төлөвлөсөн.

Драгаар угаан баяжуулах хэсэг:

250-ДС, 205-ДС маркын драгууд нь 47 м урт, 20м өргөн, 1394 тн жинтэй 66 ширхэг шанагатай алт олборлон баяжуулах техник юм.

Скрубберээр угаан баяжуулах хэсэг:

СКБ-80, СКБ-100, СКБ-175 маркын скрубберууд, YGL60A маркын шлюз, булинга дамжуулах хоолой, К-320, К-400, К-700 маркын усны насосууд, СКМ-1А маркын баяжуулах ширээ, торон шигшүүр зэрэг тоног төхөөрөмжүүдээс бүрдэх бөгөөд уурхайн төлөвлөлт болон скрубберээр баяжуулах элсний байршлаас хамаарч төсөл үргэлжлэх хугацаанд 3 удаа скрубберийн байршлыг солихоор төсөлд тусгасан.

Хаягдлын овоолго:

Драгаас нийт 7,676.2 мянган м3 хаягдал гарах бөгөөд драгын ахилт хийгдсэн газар овоолгыг үүсгэнэ. Харин скрубберээс нийт 715.9 мянган м3 хаягдал гарах бөгөөд 3 хэсэг газарт хаягдлын овоолгыг үүсгэхээр төлөвлөсөн бөгөөд жил бүрийн төлөвлөлтийн зурагт үзүүллээ.

Хөрс хуулалтын коэффициент:

Уурхайн хувьд хөрс хуулалт бага ба нийт 10 блокуудад хөрс хуулалтын ажил хийгдэнэ. Ордын хэмжээнд хөрс хуулалтын дундаж коэффициент 0.13 м3/м3 байна.

Догол, уурхайн хажуу:

Уулын ажлын ухалт, ачилтыг драг-250-ДС болон 3.0 м3 утгууртай Liebherr-945 загварын экскаваторуудаар хийж гүйцэтгэнэ. Ил уурхайн хамгийн их гүн 4.9 м тул Liebherr-945 экскаватораар 65°-ийн налуутай 4-5 м өндөр 1 догол дээр олборлолтын ажлыг хийж гүйцэтгэнэ. Драгаар олборлолтыг явуулахдаа 4-5м гүнд 60°-ийн налуутай 1 доголд олборлолтын ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.

д/д	Параметрууд	Усан дээрх хэмжээ	Усны ёроол дахь хэмжээ	Гүний үзүүлэлтүүд		
				4м	5м	6м
1	Драгийн утгах, R,м	56.7	55.6	53.9	53.4	52.8
2	90-180°-р мөргөцөгт эргэх үеийн хамгийн бага өргөн, м	61.2	60,0	58.3	57.8	57.2
3	Хэвийн нөхцөлд мөргөцөгт эргэх үеийн зөвшөөрөгдөх хамгийн бага өргөн, м	55.9	54.8	53.2	52.7	52.1

Уурхайн ахилт:

Уулын ажлын ахилт нь төлөвлөгөөт онд С-2-1-с эхлэн С-3-1, С-4-1, С-5-1, С-6-1, С-7-1, С-8-1, С-9-1, С-10-1, С-14-1 гэсэн блокуудад ахилттай байна.

1.7 Уурхайн дэд бүтэц

1.7.1 Цахилгаан хангамж

Уурхайн цахилгааны эх үүсвэрийг Дархан-Сэлэнгийн Цахилгаан түгээх сүлжээний харьяа “Жаргалант” салбарын 35/6кВ-ын дэд станцаас цахилгаан хангамжийг авахаар төсөлд тусгасан.

1.7.2 Усан хангамж

Туул голын полигоны алтны уурхай нь 4-н үндсэн усны хэрэглээтэй. Үүнд:

Унд-ахуйн ус хэрэглээ, Ил уурхайн зам талбайн усалгаа, Биологийн нөхөн сэргээлтэд зарцуулах ус, Технологийн ус

Тус төслийн ашиглалтын технологи буюу Драг нь хүрдэн шигшүүрээр угаах төхөөрөмж, гүн, нам дүүргэлтийн шлюз, тунаах машин, баяжуулах ширээний дамжлагаар угаан баяжуулна.

Ашиглалтын систем	Үндсэн ажил	Технологийн процесс
Драглайн	Хөрс хуулалт	- Ухах
		- Шидэх (Гадаад ба дотоод овоолго)
Драг	Элс олборлолт	- Ухах
		- Угаах үйлдвэр

Уурхайн үйлдвэрлэл технологийн хэрэгцээний усыг туул голын уснаас хангах бол унд ахуйн хэрэглээний усыг өөрийн эзэмшлийн доорхи хүснэгт дээрхи 2 худгаас хангахаар төсөлд тусгасан. Тус худагууд нь 1.0 – 1.4 л/сек ундаргатай байна.

Худгийн солбилцол	Уртраг	Өргөрөг	Ундарга
Худаг №1	E104°24'52.55"	N48°16'45.29"	1.0
Худаг №2	E104°24'52.645"	N48°17'22.211"	1.0

Байгаль орчныг хамгаалах, цэвэр усны нөөцийг хэмнэх зорилгоор үйлдвэрийн технологийн усан хангамжинд хэрэглэгдэх усыг хуримтлуулж, цэвэршүүлэх замаар эргүүлэн ашигладаг. Битүү эргэлтийн системээр усыг ашиглахад хаягдлын болоод цэвэр усны санг байгуулсан.

1) Ундны болон ахуйн усан хангамж, усны хэрэглээ

Ахуйн хэрэглээний усны тооцоо: Уурхайд нийт 77 хүн ажиллана. Нэг хүний ус хэрэглээний норм хоногт ажлын болоод ахуйн хэрэгцээнд дунджаар 80л орчим байна. Уурхайн ахуйн усыг худгаас зөөж хангана. (* - БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалын 12 дугаар хавсралт – “Орон сууц, нийтийн байр, гэр хорооллын усны норм”, Хүйтэн ус хангамж, ариутгах татуургын системд холбогдсон нийтийн байр – 80л/хоног/хүн)

2) Зам талбайн усны хэрэглээ

БООЖНХЯ-ны сайдын 2015 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/301 тоот тушаалаар баталсан ус хэрэглээний нормын дагуу 1 м2 зам талбайг 2.0 л усаар усална гэсэн нормоор усны хэрэгцээг тодорхойлбол. Уурхайн дотоод тээврийн зам 39000 м2, өдөрт 1 удаа жилийн 125 хоногт /1 жил дэхь ажиллах хоног/ усална гэж тооцлоо.

Орон нутгийн уур амьсгал, замын хөдөлгөөний эрчим, тухайн замын тоосжилтын байдлаас хамааран замын тоос дарах ажлыг 4 цаг тутамд явуулна (зөвхөн өдрийн цагаар). Автоцистерн тодорхой чиглэлийн дагуу явж замын тоос дарж ус шүршинэ. Шаардлагатай тохиолдолд замд хэсэгчлэн тоос дарах ажиллагааг хэрэгжүүлнэ. Тоос дарах ажлыг тоноглогдсон нэг усалгааны машин гүйцэтгэнэ.

3) Биологийн нөхөн сэргээлтийн усны хэрэглээ

Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон талбайд MNS:5917-2008, MNS:5918-2023 стандартуудын дагуу нөхөн сэргээлт хийнэ. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд төлөвлөгөөт онд үйлдвэрийн хэмжээнд 15,000 ширхэг мод тарина.

Нөхөн сэргээлтэнд зарцуулагдах усыг БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны 07 дугаар сарын 30-ны А/301 дугаар тушаалын 11-р хавсралтын дагуу 2 настай навчит модыг 40 л/мод нормоор, олон наст ургамлаар нөхөн сэргээсэн талбайг 4 л/м2 нормоор услахаар тооцлоо. Усалгааг жилд 46 хоног хийнэ.

4) Үйлдвэрийн усан хангамж

Технологийн хаягдал усыг тунгаах нууранд тунгааж эргүүлэн ашиглах бөгөөд технологийн усны 90 %-ийг эргүүлэн ашиглахаар төсөлд тусгасан. Төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 992.3 мянган м3 ус хэрэглэхээр төсөлд тусгасан.

Драг нь 1м3 элс угаахад 0.05 м3 ус хэрэглэхээр тооцоолов. 1

Скруберт нуруулдан уусгах баяжуулах технологийн зарцуулагдах усыг БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны 07 дугаар сарын 30-ны А/301 дугаар тушаалын 2-р хавсралтын дагуу алтыг нуруулдан уусгах 0.8 м3/тн нормоор ус ашиглахаар тооцоолов.

Баяжуулах үйлдвэрт шаардагдах усны 10%-ийг цэвэр усаар сэлбэх ба 90%-ийг технологийн эргэлтийн усаар хангах юм. Технологийн усыг эргэлтийн усан санд хуримтлуулан тунгааж, процесст эргүүлэн хэрэглэнэ.

Эргэлтийн усан хангамжийн байгууламж

Усан сан. Битүү эргэлтийн системээр усыг ашиглахад хаягдлын болоод цэвэр усны санг байгуулсан. Усан сангийн багтаамж нь ажлын 5 хоногийн нөөцийг хангахад хүрэлцээтэй байна.

Технологийн усан хангамжийн үйл ажиллагаа нь тунгаагуур бүхий усан сан-уст давхаргаас шүүрсэн ус хуримтлуулах усан сан –ус шахах насос –угаах төхөөрөмж гэсэн схемээр явагдана.

5) Нийт усны хэрэглээ

№	Үзүүлэлт		2023	2024	2025	2026	2027
1	Нөхөн сэргээлт хийх усалгаа	мян.м3	9.2	9.2	9.2	9.2	86.664
2	Тэрбум мод хүрээнд усалгаа хийх ус	мян.м3	13.8	27.6	46.0	64.4	82.8
3	Замын усалгаа	мян.м3	16.692	16.692	16.692	16.692	16.692
4	Унд ахуй	мян.м3	1.1592	1.1592	1.1592	1.1592	1.1592

5	Драг-жилд боловсруулах элсний хэмжээ	мян.м3	622.6	926.27	1,090.00	1,090.00	1,090.00
6	Скруббер-жилд боловсруулах элсний хэмжээ	мян.м3	233.94	119.35	200	-	-
7	Жилд зарцуулах цэвэр усны хэмжээ, Драг	мян.м3	31.13	46.31	54.5	54.5	54.5
8	Жилд зарцуулах цэвэр усны хэмжээ, Скруббер	мян.м3	187.152	95.48	160	-	-
	Нийт	мян.м3	218.282	196.4412	287.5512	145.9512	241.8152
	Шүүрлийн усны ундарга		472.4 м3/хоног	Баяжуулах үйлдвэрт шаардагдах усны 10%-ийг цэвэр усаар сэлбэх ба 90%-ийг технологийн эргэлтийн усаар хангах юм. Технологийн усыг эргэлтийн усан санд хуримтлуулан тунгааж, процесст эргүүлэн хэрэглэнэ.			
	Худгийн ундарга		2ширхэг худагтай нийт 2,3 л/с	Худгийн усаар нөхөн сэргээлт, мод, зам, унд ахуйн хэрэглээг хангалттай хангаж байна.			
	Голын хурд		2024 оны хээрийн судалгаагаар Туул голын урсгалын хурд нь 2.5 м/с буюу 216.48 м3/хон гэж тогтоогдсон байна.				

Усан орчин

“Төгрөг Баян Хангай” ХХК хээрийн судалгаагаар төслийн талбайн өөрийн худагны уснаас дээж авч “Нарт шүүн консалтинг”-ын усны шинжилгээний лабораторид шинжлүүлэхэд химийн найрлагаараа гидрокарбонатын ангийн магнийн бүлгийн 2-р төрлийн, цэнгэгдүү, хатуувтар ус. Шинжилсэн үзүүлэлтүүд нь “Ундны усны стандарт MNS 900:2005”-н шаардлага бага хангасан байна. Зөөлрүүлж хэрэглэх шаардлагатай.

Мөн Драгийн олборлолт явуулж байгаа шүүрлийн хаягдал уснаас хүнд металл болон эрүүл ахуйн усны дээж авахад шинжилгээний стандартаас даваагүй цэвэр байна.

Нийгэм, эдийн засагт нөлөөлөх байдал

Оршин суугчид нөлөөллийн бүсийн дотор талд хаваржаа, өвөлжөө байрлахгүй учир газар ашиглалтын эрх зөрчигдөхгүй.

Төсөл хэрэгжсэнээр ажлын байр бий болж, нутгийн иргэд ажилд орно.

Төсөл хэрэгжих хугацаанд 2.5-3.5 сая төгрөгийн дундаж цалинтай нийт 121 хүн шууд хэлбэрээр ажлын байраар хангагдах бол 38.4 тэрбум төгрөгийн худалдан авалт, ажил үйлчилгээтэй холбоотой 100 гаруй хүний ажлын байранд шууд бишээр нөлөөлнө.

Түүх соёлын дурсгалт зүйлс, тусгай хамгаалалттай газар нутаг

Судалгааны талбайн хэмжээнд эртний амьтан ургамлын үлдвэр илрээгүй байна.

Цаашид тусгай зөвшөөрлийн талбайн хэмжээнд ашиглалт явуулах үе шатанд палеонтологийн сонирхолтой үнэт ховор олдвор илэрсэн тохиолдолд олборлолтын ажлыг түр зогсоож холбогдох байгууллагуудад хандан авран хамгаалах ажил хийгдэнэ.

ГУРАВ. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 16 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Зардал мян.төг (Эхний жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Бүтээн байгуулалтын өргөтгөлийн үе шатанд	Агаарын чанар	Машин техникийн хөдөлгөөнөөс ихээхэн хэмжээний тоосжилт үүсэх Бүтээн байгуулалтын үед дуу шуугианы бохирдол үүсэх	Бүтээн байгуулалтын ажилд оролцох техникийн хэрэгслийг нэгдсэн замаар зорчуулах Шөнийн цагаар их хэмжээний дуу чимээ гаргахгүй байх, ажилчдын байрыг дуу чимээ тусгаарлагч бүхий материалаар барих	Уурхайн ашиглалтын талбайд	Урсгал зардлаар	Жил бүр	MNS 4597:2013
	Хөрсөн бүрхэвч	Бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагаагаар хөрс эвдрэх, цөлжилт болох эх үндэс бий болох Хог хаягдлаар хөрс бохирдох	Хөрс хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулах, шимт хөрсийг хадгалах Хог хаягдлыг зориулалтын саванд ангилж хийх	Уурхайн ашиглалтын талбайд	100.0	Төслийн хугацаанд	MNS 5916 : 2008 Байгаль орчин. Газар шорооны ажлын үед үржил шимт хөрс хуулалт , хадгалалт

“Туул голын голдирол” ордын 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Зардал мян.төг (Эхний жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
	Ургамлан нөмрөг	Машин техникийн хөдөлгөөн, газар шорооны ажил, барилга барих талбайн ургамлан нөмрөг бүрэн устгах	Машин техникийн хөдөлгөөний хурд хязгаарлах	Уурхайн ашиглалтын талбайд	Урсгал зардлаар	Төслийн хугацаанд	MNS 4597:2013
	Амьтны аймаг	Бүтээн байгуулалтын өргөтгөл үйл ажиллагаа, ажилчдын нөлөө, чимээ шуугиан нөлөөгөөр зэрлэг амьтад дайжих	Шөнийн цагаар гэрэл болон дуу шуугианы бохирдол үүсгэхгүй байх	Уурхайн ашиглалтын талбайд	Урсгал зардлаар	Төслийн хугацаанд	-
Үйл ажиллагааны үе шатанд	Агаарын чанар	Ордыг ил аргаар олборлох үйл ажиллагааны үед тоосжилт бий болох Уурхайн үйл ажиллагаанд оролцох машин техникээс хорт агууламж бүхий утаа ялгарах	Зам талбай, овоолго, тоос босох гадаргууг хөрс барьцалдуулагч шингэнээр нягтаршуулах, тусгай материал тороор хучих, ургамалжуулах зэргээр тоосжилт бууруулах арга хэмжээ авах	Уурхайн ашиглалтын талбайд	500.0	Төслийн хугацаанд	-

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Зардал мян.төг (Эхний жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
	Гүний ус	Алт олборлох талбай болон ажилчдын хотхон нь усыг төлөвлөгөөний дагуу бус хэтрүүлэн хэрэглэснээс гүний усны нөөц хомсдох Шатах тослох материалыг алдснаар хөрсийг бохирдуулснаас газрын доорхи ус бохирдох	Усыг дахин ашиглах, хуримтлуулах Шатах тослох материал алдагдах үед авах яаралтай арга хэмжээг урьдчилан тодорхойлж урьдчилан сэргийлэх Spill kit асгаралтын иж бүрдэл байрлуулах	Драг дээр байршуулах	1000.0	Жил бүр	Усны тухай хууль MNS 2662-2002
	Хөрсөн бүрхэвч	Шатах тослох материал асгарах, гэнэтийн болзошгүй аваар осолоос үүдэн хөрсөн бүрхэвчийг бохирдуулах Шимт хөрсний овоолго үүсгэсний дараа хөрс сийрэгжсэн байх тул хөрс салхинд хийсэх, үерийн усанд урсан магадлалтай	Хөрсөн бүрхэвчийг талхагдахаас сэргийлж олон салаа зам үүсгэхгүй байх, нэгдсэн замын хөдөлгөөний сүлжээ зураг самбар тавих ШТС агуулахын урьд хайрга дайрга асгаж хөрсөн бүрхэвчийг хамгаалах, хатуу хучилттай болгох.	Уурхайн талбайд	500.0	Жил бүр сэргээх	MNS “5917:2008”

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Зардал мян.төг (Эхний жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
	Ургамлан нөмрөг	Уурхайн үйл ажиллагаанаас ургамалан бүрхэвч доройтох	Нөхөн сэргээлтийг стандартын дагуу гүйцэтгэх, Жил бүр ургамлын судалгаа мониторинг явуулах, нөхөн сэргээлт хийхэд тохиромжтой үрийг орон нутгаас худалдан авах, үрийг түүх	Уурхайн талбайд	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд тусгасан	Төслийн хугацаанд	MNS 5918:2023
	Амьтны аймаг	Уурхайн ухаш болон уурхайн талбайд зэрлэг амьтад нэвтрэх, улмаар нүх рүү унаж гэмтэх, хог хаягдлаас хордох Нөхөн сэргээлтийг журмын дагуу хийгээгүйгээс амьдрах орчин доройтох Уурхайн ажилчид хууль бусаар амьтан агнах үйлдэл гаргах	Уурхайн овоолго болон ухашын гадуур хамгаалах шуудуу, хайс, тор татах Ажилчдын тосгонд галт зэвсэг болон бусад зэвсэг хэрэглэхийг хориглох	Уурхайн талбай	Урсгал зардлаар	Төслийн хугацаанд	Амьтны тухай хууль

Сөрөг нөлөө үүсгэх хүчин зүйл	Байгалийн бүрдэл хэсэг	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх цар хүрээ	Зардал мян.төг (Эхний жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
		ЦДАШ-ыг шувуу мөргөх, тогонд цохиулах	Шувууны нислэгийн чиглэл өөрчлөгч /үргээгч/ болон шувууны суулт /үүр/ суурилуулах	ЦДАШ-ын дагуу Драг дээр байршуулах	100.0	10 удаа	Амьтны тухай хууль
Нийт					2200.0		

ДӨРӨВ. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Туул голын гольдрол”-ын алтны шороон ордын уурхайн орчмын газрын хэвлий, газрын гадарга, хөрс, гадаргын усан сүлжээ, ургамлан нөмрөгт үүсэх эвдрэлийг техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ авч, нөхөн сэргээх ажлын хэмжээ, холбогдох зардлыг төрийн захиргааны төв байгууллагаас батласан журам, аргачлал, стандарт шаардлагын дагуу гүйцэтгэнэ.

Дараах хууль дүрмийг баримтлан хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

MNS5916:2008 Газар шорооны ажлын үеийн үржил шимт хөрс хуулалт, хадгалалт,

MNS5917:2008 Уул уурхайн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын техникийн нөхөн сэргээлт

MNS5918:2023 Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах биологийн нөхөн сэргээлт

Тус үүсмэл ордыг ашиглах төслийн Уулын ажлын 2025 оны төлөвлөгөөнд 6.85 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлт, 14,35 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт, 5 га талбайд дүйцүүлэн хамгаалах чиглэлээр техникийн нөхөн сэргээлт хийхээр тусгасан.

Хүснэгт 17. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

№	Нөхөн сэргээлтийн чиглэл	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	Техникийн нөхөн сэргээлт	14,35 га талбай хамарна	га	14,35	.	Уулын ажлын зардалд хамаарна	2025 оны 08 сард	MNS 5917 : 2008
	Тэрбум мод тарих	Төслийн талбайд салхин доод талд модоор хашлага хийх	ширхэг	15,000 ш мод	1666	15000ш x 1666T =25000	2025 оны намрын тариалалт	MNS 6774 : 2019
	Биологийн нөхөн сэргээлт-шимт хөрс болон биологи	Эвдэрсэн газар бүхий 6,85 га талбайг шимт хөрсөөр хучиж биологийн нөхөн сэргээлт хийнэ.	га	6,85		Дотоод төсөв	2025 оны 09 сар	MNS 5918: 2023 Байгаль орчин. Эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Нэр томьёо, тодорхойлолт
	Нийт					25000.0		

ТАВ. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Туул голын гольдрол”-ын алтны шороон ордын уурхайд 2025 онд дараах дүйцүүлэн хамгаалах ажлууд хийгдэнэ. Үүнд:

Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгагдсны дагуу орон нутгийн тусгай хэрэглээний 5 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийж, орон нутагт хүлээлгэн өгнө.

Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө
Хүснэгт-18

Дүйцүүлэн хамгааллын стратеги	Гүйцэтгэх ажил	2025 он
Нөхөн сэргээлт 2024 аян	Орон нутгийн өгсөн чиглэлийн дагуу нөхөн сэргээлт хийх	Орон нутгийн эзэмшлийн 5 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийнэ 15000.0
	Нийт мян.төг	15000.0

ЗУРГАА. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Туул голын гольдрол”-ын алтны шороон ордын талбайн ойр орчим нөлөөллийн бүст айлын өвөлжөө, хаваржаа бүхий газартай давхцаагүй учир нүүлгэн шилжүүлэх нөхөн олговор олгох ажил хийгдэхгүй.

ДОЛОО. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тус ордын талбайд одоогоор энэ төрлийн олдвор олдоогүй. Хэрэв уурхайн эдэлбэр газрын хүрээнд түүх соёлын дурсгалын зүйлс, археологи, палентологийн олдвор илэрсэн тохиолдолд сум, аймгийн захиргаанд болон мэргэжлийн байгууллагуудад мэдэгдэж, зохих судалгаа, шинжилгээ хийлгэн дүгнэлт гаргуулна.

НАЙМ. ОСОЛ, ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Энэ төлөвлөгөөнд батлагдсан аргачлалын дагуу хийсэн байгалийн аюул, гамшгийн үнэлгээгээр тогтоогдсон учирч болзошгүй байгалийн гамшиг, түүнээс урьдчилан сэргийлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, шаардагдах зардлыг тусгалаа.

Хүснэгт-19 Осол, эрсдэлийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, арга хэмжээ авах	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг	Зардал /мян.төг/ 2025 он	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн бичиг баримт
	1	2	3	4	5	6	
1	Болзошгүй аюул осол, саатал, техник технологийн шугам сүлжээний гэмтэл, галын гэнэтийн аюул үүсэх	Тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг тогтмол шалгах, хянах	Тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж	Дотоод төлөвлөлтө өр		Байнга	Гамшгаас хамгаалах тухай хууль, 2012.05.17/ Гамшгийн холбогдолтой нэр томъёо, тодорхойлолт, ерөнхий анги Уул уурхайн ангиар “Аваар устгах төлөвлгөө” батлуулан мөрдөн ажиллана.
		Галын болон болзошгүй аюул, ослоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт зохион байгуулах	Уурхайн ажилчдад	1500,0	1500,0	Жилд 1 удаа	
		Гал унтраах хэрэгслийг зохих газруудад байрлуулах	Ажилчдын хотхон, ил уурхайн ажлын байранд		Дотоод төлөвлөлтөөр	Үйл ажиллагаан ы туршид	
2	Байгалийн гэнэтийн аюулт үзэгдэл	Уурхайн эргэн тойронд үерийн уснаас хамгаалах суваг, шуудуу, хамгаалах далан хаалт байгуулах	Үерийн уснаас хамгаалах далан байгуулах		Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөнд орсон.		
Нийт					1500,0		

“Туул голын голдирол” ордын 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

ЕС. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хатуу хог хаягдал

Уурхайн барилгын ажил болон олборлолтын ажилд хэрэглээд илүү гарсан машин, техникийн сэлбэг, эд ангийн баглаа боодол, машины дугуй, сольсон хуучин сэлбэг, замын тэмдэглэгээ, тэдгээрийн холбогдох хэрэгсэл, эрэг боолт зэрэг хаягдлууд бий болно.Уурхайн ажилчдаас ундааны сав, лааз, цаас, нийлэг эд материалууд, хөвөн даавуу болон малын яс гэх мэт хүмүүсийн эдэлж хэрэглэсэн янз бүрийн ахуйн хэрэглээний хог хаягдал гарна.

Уурхайн барилгын ажил болон олборлолтын үед ашиглагдаж буй машин, тоног төхөөрөмжүүдэд зохих хуваарийн дагуу техникийн үйлчилгээ хийх үед ажилласан тос, тосолгооны хаягдал материал гарахаар байна.

Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт-20

№	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Нэгжийн өртөг /мян.төг/	Зардал /мян.төг/ 2025 онд	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	Хог хаягдлаас үүсэх орчны бохирдол	Ахуйн хог хаягдлаа орон нутгийн ЗДТГ-тай хог хаягдлын гэрээ байгуулан тээвэрлүүлэх		Дотоод төлөвлөлтөөр	Долоо хоногийн 1 дэхь өдөр болгон	Хог хаягдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/
		Ахуйн хатуу хог хаягдал хаях сав байрлуулах	800,0	800,0	Уурхайн ажил эхлэхийн өмнө	
		Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулан, тээвэрлэн хүргэх	1.000,0	1.000,0	Жил бүр	
		Хатуу хог хаягдлын цэгийн гадна талд болон бусад орчинд хог алдагдахаас сэргийлэн хашаа барих, тэмдэгжүүлэх	500,0	500,0	Уурхайн ажил эхлэхийн өмнө	
Нийт				2,300,0		

АРАВ. БОМТ-ИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Туул голын гольдрол”-ын алтны шороон ордын үйл ажиллагааны туршид байгаль орчинд хамгийн бага сөрөг нөлөөтэйгөөр үйл ажиллагаа явуулах үүрэг хүлээж, мэргэжлийн боловсон хүчнээс бүрдсэн байгаль орчны асуудал хариуцсан байгаль орчны мэргэжилтэн ажиллуулах ба төслөөс үзүүлж байгаа сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах, арилгах, байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээг авч ажиллах боловч төслийн удирдлагын хэмжээнд онцгойлон анхаарч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүд байна.

Удирдлага, зохион байгуулалтын хүрээнд дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Үүнд:

- Байгаль орчны талаар таниулах том хэмжээтэй мэдээллийн самбар байршуулах
 - Саарал усыг эргүүлэн ашиглах төлөвлөгөө боловсруулж багийн мод усалгаанд ашиглах
 - Лицензийн талбайд үүссэн өндөр овоолгыг намсгах, цөөрмыг дарах ажлыг зохион байгуулж дарах
- Багийн удирдлагаар зөвшилцөн багийн төвийн замуудыг цэвэрлэх байгууламжийн хаягдал усаар усалгаа хийх, модыг услах арга хэмжээг зохион байгуулна.

АРВАН НЭГ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Байгаль орчныг хамгаалах тухай, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай Монгол Улсын хуулиудын дагуу “Эрдэнэс Критикал Минералс” ТӨҮГ нь батлагдсан арга, аргачлалаар, итгэмжлэгдсэн лаборатороор байгаль орчны хяналт шинжилгээг хийлгэнэ.

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгт-22

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Байршил	Хяналт шинжилгээний ажлын хэмжээ	Нэгжийн өртөг	Зардал /мян.төг/ 2025 он	Баримтлах стандарт ба аргачлал	Дээд доод хязгаар
Агаарын орчин								
	TSP	Мкгр/м3	Уурхай, ажилчдын байр орчим, хог хаягдлын цэг	Жилд 2 удаа	Агаарын орчны хэмжилт хийлгэх агаарын үзүүлэлтүүд	1400,0	MNS17.2.316-88 суурин газрын агаарын чанарыг хангах MNS 3384:82 агаар мандлын сорьц авахад тавигдах ерөнхий шаардлага MNS5585:2008 агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэмжээ техникийн шаардлага	дундаж – 100, жилийн дундаж- 300
	PM10	Мкгр/м3						дундаж – 50, жилийн дундаж- 25
	PM2.5	Мкгр/м3						20 минутын дундаж 200
	NO2 / азотын давхар ирсэл	Мкгр/м3						20 минутын дундаж 450
	SO2/ хүхэрлэг хий	Мкгр/м3						16 цагийн дундаж 60, 8 цагийн дундаж 50
	Дуу чимээ		Уурхай орчмоос		Шинжээчийн зардал	20,0		
Хөрсөн бүрхэвч								
	Механик бүрэлдэхүүн	%	Техноген нөлөөлөлд өртөөгүй хяналтын цэгт Ажилчдын суурин орчимд	Жилд 1 удаа 3 цэгт	Хөрсний химийн шинжилгээ, хүнд металлын шинжилгээ Эрүүл ахуй	1300,0		Хэмжилтээр
	Ялзмагт үеийн зузаан	см						Хэмжилтээр
	Ялзмаг	%						Хэмжилтээр
	карбонат	%						21

“Туул голын голдирол” ордын 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

	Хүнд элементийн агууламж	Mг/100гр	Уурхайн үйлдвэрийн орчимд					1,8
	Бусад бохирдлын үзүүлэлтүүд	Mг/100гр						хэмжилтээр
Усан орчин								
	Усны бохирдлын шинжилгээ	Туул голын ус эргэлтийн усан сан Технологийн ус Ундны ус	Жилд 2 удаа, 4цэг	Усны ерөнхий шинжилгээ Хүнд металын шинжилгээ	1280,0	-MNS 3934:1986 Ундны болон үйлдвэрийн ус – Химийн шинжилгээ хийх- дээж авах, хадгалах, зөөвөрлөх, - MNS /ISO/ 566711:2000 Усны чанар, дээж авах. 11-р бүлэг. Гүний уснаас дээж авах зөвлөмж - MNS 900:2009, Хүний унд ахуйн зориулалттай усны чанарын норм, - MNS 6148 – 2010 Усны чанар. Газрын доорх усыг бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ		
Нийт		4000 ,0						

АРВАН ХОЁР. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ОРОЛЦОГЧ, СОНИРХОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ ХУВААРЬ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулах шатанд олон нийтийн оролцоо, тэр дундаа алтны шороон ордын сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй нутгийн иргэд, орон нутгийн байгууллагын оролцоог нэмэгдүүлэх, хууль тогтоомжид заасан хүрээнд тэдэнд аль болох ойлгомжтой бөгөөд үнэн зөв, бодит мэдээллийг өгч, зөрчигдөж болзошгүй эрхээ хамгаалах, санал бодлыг тусгах нь энэ шатны ажлын гол зорилт юм.

“Туул голын голдирол” ордын 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

БОМТ-ний хэрэгжилтийг төрийн байгууллага болон оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь

Хүснэгт-23

№	БОМТ хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх байгууллагууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Хэлэлцүүлгээр санал авах чиглэл	Зохион байгуулах газар
	Төв аймаг, Заамар сумын “Хайлааст” багийн ИНХ Булган аймаг Бүрэгхангай сумын “Дэрст” багийн ИНХ	Уулзалт, санал асуулга	БОМТ болон хяналт, шинжилгээний гүйцэтгэлийг тайлагнах	ИНХ товлосон хугацаанд 2025 оны 10 дугаар сард	Нутгийн иргэдийн саналыг хавсаргах	Төв аймаг, Заамар сумын “Хайлааст” багийн ИНХ Булган аймаг Бүрэгхангай сумын “Дэрст” багийн ИНХ
	БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ	Тайлангийн эх хувь, албан бичиг	Тайланг хүлээн авсан актыг хүргүүлэх	12-р сар		БОУАӨЯ-нд
	Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, орон нутгийн байцаагч, бүх шатны Засаг дарга, байгаль орчны төрийн бус байгууллага	Танилцуулж тайлагнах	Тухайн жилийн БОМТ-ний биелэлтийн дүгнэлт	12-р сар	Цаашид анхаарах асуудал	Заамар сумын ЗДТГ-т, Бүрэгхангай сумын ЗДТГ-т

АРВАН ГУРАВ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЗАРДАЛ

БОМТ-ний нийт зардал

Хүснэгт-24

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Нийт зардал 2025 он
	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	2,200,000
	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд шаардагдах нийт төсөв	25,000,000
	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	15,000,000
	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	Дотоод төлөвлөлтөөр
	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	Дотоод төлөвлөлтөөр
	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	1,500,000
	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	2,300,000
	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	Дотоод төлөвлөлтөөр
	БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь	Дотоод төлөвлөлтөөр
	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	4,000,000
	Нийт	50,000,000

АРВАН ДӨРӨВ. ДҮГНЭЛТ

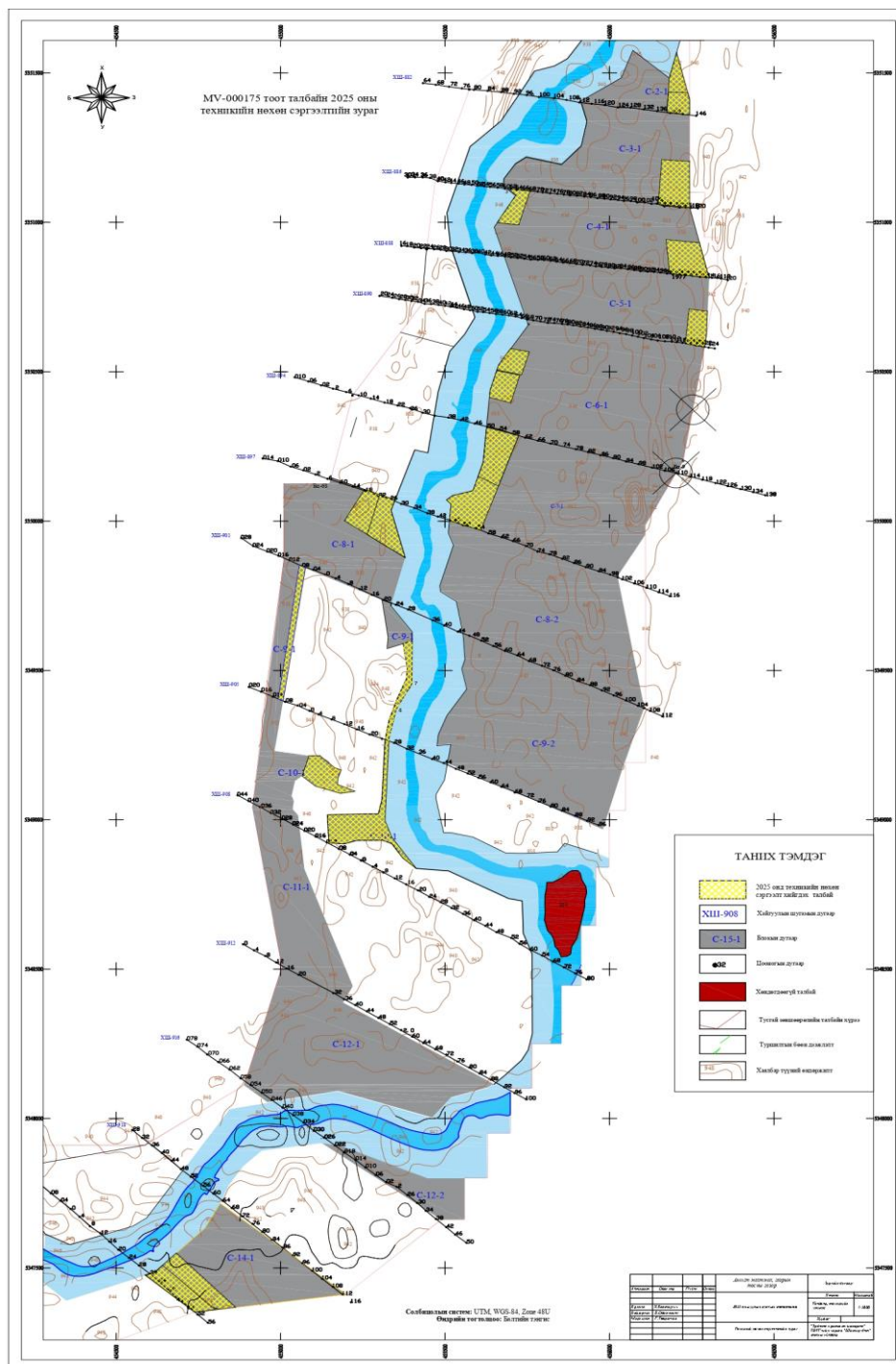
Төв аймгийн Заамар сумын нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулах “Эрдэнэс Критикал Минералс” ТӨҮГ-ын “Туул голын гольдрол” алтны шороон ордын 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахад дараах дүгнэлтэнд хүрлээ.

“Туул голын гольдрол” -ын алтны шороон ордын олборлолтоос хөрс хамгийн ихэр элэгдэл эвдрэлд өртөх учир тээврийн хэрэгслийг тогтсон нэг маршрутын дагуу явуулах, нөхөн сэргээлтийг цаг тухай бүр хийх зайлшгүй шаардлагатай.

“Эрдэнэс Критикал Минералс” ТӨҮГ-ын удирдлагын зүгээс БОМТ, ОХШХ-ийг байгаль орчны мэргэжилтэнд хариуцуулан дээж авч шинжлүүлэх, үр дүнг тайлагнан эрх бүхий байгууллагаар батлуулах.

“Шижир-Алт” АҮ-ийн 2025 оны БОМТ-нд 50 сая төгрөг зарцуулахаар төсөвлөж, тухайн ажлуудын хэмжээ, гарах үр дүн, хариуцах эзэн, холбогдох стандарт, дүрэм журам, хууль тогтоомжийг тусган, зардлын задаргааг байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардлын хэсэгт оруулав.

Техникийн нөхөн сэргээлт хийх талбайн зураг

Блок С-2-1					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	456173.8547	5351368.846	48 18 48.5602	104 24 31.0540	0.91
2	456181.0450	5351483.181	48 18 54.1462	104 24 32.3467	
3	456203.8103	5351569.381	48 18 56.8707	104 24 33.3680	
4	456243.3147	5351411.266	48 18 51.7175	104 24 35.3616	
5	456243.1291	5351359.572	48 18 50.0822	104 24 35.3797	

С-3-1					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	456147.9275	5351060.899	48 18 38.5804	104 24 29.9108	1.3
2	456158.5044	5351210.408	48 18 43.4251	104 24 30.3682	
3	456243.5680	5351204.175	48 18 45.0565	104 24 35.4287	
4	456243.7103	5351049.231	48 18 40.0281	104 24 35.4936	

C-4-1-A					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	455657.4467	5350998.670	48 18 38.2504	104 24 07.0555	0.6
2	455715.0187	5351091.310	48 18 41.2652	104 24 09.8156	
3	455690.8898	5351112.842	48 18 41.9564	104 24 08.6360	
4	455758.0840	5351104.629	48 18 39.8988	104 24 10.9672	
5	455723.4536	5350991.517	48 18 36.2267	104 24 09.3288	

С-4-1-B					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	456182.2986	5350829.236	48 18 31.0861	104 24 31.6665	1.2
2	456171.5056	5350942.460	48 18 34.7504	104 24 31.1000	
3	456272.9314	5350931.374	48 18 36.2252	104 24 36.9623	
4	456301.8718	5350815.248	48 18 32.4715	104 24 38.4107	

С-5-1					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	456230.3165	5350593.822	48 18 23.4738	104 24 34.0859	0.7
2	456241.0998	5350710.125	48 18 27.2432	104 24 34.5658	
3	456297.8516	5350702.507	48 18 28.8192	104 24 38.2575	
4	456294.1999	5350616.724	48 18 26.0401	104 24 38.1123	
5	456288.5214	5350583.648	48 18 24.9675	104 24 37.8489	

С-6-1-A					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн
	Х	Y	N	E	хэмжээ /га/
1	455634.4474	5350414.256	48 18 17.5087	104 24 05.2269	1.2
2	455636.5056	5350438.111	48 18 18.2818	104 24 05.3177	
3	455661.8471	5350521.460	48 18 20.9876	104 24 06.5163	
4	455699.6676	5350577.550	48 18 22.8137	104 24 08.3310	
5	455699.6079	5350395.296	48 18 16.9111	104 24 08.3973	

С-7-1					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	455513.1826	5350001.702	48 18 06.0009	104 24 00.4657	3
2	455517.7885	5350057.029	48 18 07.7943	104 24 00.6683	
3	455504.1582	5350071.088	48 18 08.2463	104 24 00.0021	
4	455522.624	5350085.666	48 18 06.8384	104 23 59.9236	
5	455584.5999	5350102.112	48 18 07.3868	104 24 02.9258	
6	455615.6288	5350198.169	48 18 10.5056	104 24 04.3955	
7	455625.9758	5350315.734	48 18 14.3157	104 24 04.8531	
8	455723.35	5350285.434	48 18 13.3590	104 24 09.5915	
9	455607.8239	5349968.758	48 18 03.0737	104 24 04.1038	

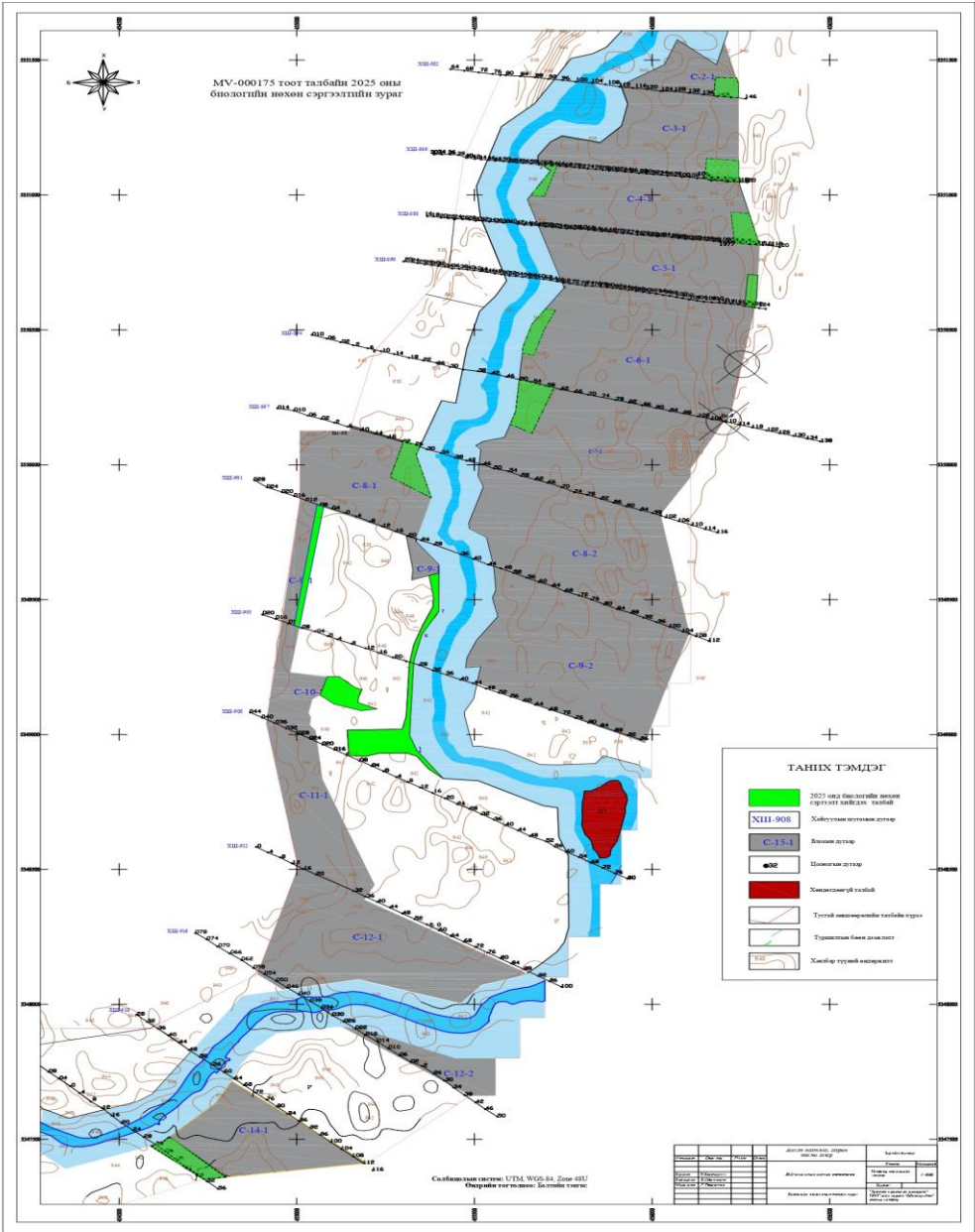
С-9-1					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /га
	X	Y	N	E	
1	454992.6244	5349404.661	48 17 46.4572	104 23 35.3906	1.3
2	455056.8119	5349853.165	48 18 00.9990	104 23 38.3341	
3	455075.5202	5349843.812	48 18 00.7009	104 23 39.2458	
4	455007.1795	5349397.876	48 17 46.2412	104 23 36.0996	
5	455317.8208	5349268.077	48 17 42.1167	104 23 51.2264	
6	455329.5081	5349334.386	48 17 44.2672	104 23 51.7684	
7	455382.8507	5349473.232	48 17 48.7775	104 23 54.3046	
8	455384.6777	5349507.443	48 17 49.8859	104 23 54.3802	
9	455372.1655	5349589.858	48 17 52.5518	104 23 53.7416	
10	455399.8971	5349599.294	48 17 52.8645	104 23 55.0840	
11	455399.0172	5349455.923	48 17 48.2210	104 23 55.0958	
12	455352.1645	5349372.248	48 17 45.4992	104 23 52.8536	
13	455328.9805	5349263.774	48 17 41.9802	104 23 51.7697	

С-14-1					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	454589.1406	5347474.809	48 16 42.0426	104 23 15.6248	2.4
2	454618.1266	5347485.019	48 16 42.3807	104 23 17.0272	
3	454683.8693	5347549.144	48 16 46.3058	104 23 21.0892	
4	454863.1151	5347368.171	48 16 40.4692	104 23 29.8883	
5	454738.5979	5347351.919	48 16 39.9110	104 23 23.8531	

Блок С-8-1					
№	солбилцол /UTM/		солбилцол /WGS-84/		Талбайн хэмжээ /г/
	Х	Y	N	E	
1	455193.8548	5350001.298	48 18 04.0224	104 23 43.9969	2
2	455254.7532	5350106.208	48 18 07.4356	104 23 46.9127	
3	455347.8147	5350070.947	48 18 06.3174	104 23 51.4436	
4	455335.5791	5350036.293	48 18 05.1919	104 23 50.8629	
5	455378.9953	5349876.953	48 18 00.0425	104 23 53.0313	

С-10-1					
№	солбилцол /utm/		солбилцол		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	455065.1517	5349146.549	48 17 38.1164	104 23 39.0097	3.1
2	455085.8984	5349214.746	48 17 40.3304	104 23 39.9905	
3	455118.7899	5349215.185	48 17 40.3530	104 23 41.5867	
4	455163.4596	5349170.495	48 17 38.9171	104 23 43.7718	
5	455183.6596	5349166.575	48 17 38.7953	104 23 44.7537	
6	455178.8372	5349156.724	48 17 38.4750	104 23 44.5234	
7	455174.2699	5349140.252	48 17 37.9404	104 23 44.3080	
8	455171.8693	5349118.544	48 17 37.2367	104 23 44.1998	
9	455226.0302	5349095.220	48 17 36.4951	104 23 46.8373	
10	455181.5807	5349088.383	48 17 36.2624	104 23 44.6827	
11	455105.6210	5349112.945	48 17 37.0385	104 23 40.9867	
12	455146.4088	5348923.375	48 17 30.9094	104 23 43.0388	
13	455141.8202	5349016.793	48 17 33.9337	104 23 42.7803	
14	455297.1888	5349019.893	48 17 34.0737	104 23 50.3196	
15	455308.1795	5349068.256	48 17 35.6428	104 23 50.8346	
16	455316.9106	5349262.913	48 17 41.9492	104 23 51.1842	
17	455317.8208	5349268.077	48 17 42.1167	104 23 51.2264	
18	455328.9805	5349263.774	48 17 41.9802	104 23 51.7697	
19	455317.4449	5348997.231	48 17 33.3449	104 23 51.3114	
20	455338.1273	5348941.091	48 17 31.5320	104 23 52.3365	
21	455411.9639	5348837.257	48 17 28.1879	104 23 55.9594	
22	455371.1667	5348872.854	48 17 29.3304	104 23 53.9659	
23	455338.1861	5348920.095	48 17 30.8520	104 23 52.3473	
24	455309.7728	5348931.433	48 17 31.2120	104 23 50.9641	
25	455231.7235	5348931.129	48 17 31.1823	104 23 47.1763	
26	455192.0403	5348919.155	48 17 30.7843	104 23 45.2550	

Биологийн нөхөн сэргээлт хийх талбайн зураг

№	C-2-1		солбилцол		Талбайн хэмжээ /га/
	солбилцол /utm/		N	E	
1	456173.8547	5351368.846	48 18 48.5602	104 24 31.0540	0.5
2	456178.0667	5351435.822	48 18 50.7304	104 24 31.2334	
3	456237.4817	5351434.612	48 18 50.7060	104 24 34.1186	
4	456243.3147	5351411.266	48 18 51.7175	104 24 35.3616	
5	456243.1291	5351359.572	48 18 50.0822	104 24 35.3797	

№	C-3-1		солбилцол		Талбайн хэмжээ /га/
	солбилцол /utm/		N	E	
1	456147.9275	5351060.899	48 18 38.5804	104 24 29.9108	0.7
2	456153.2176	5351135.677	48 18 41.0035	104 24 30.1396	
3	456243.6396	5351126.544	48 18 40.7303	104 24 34.5331	
4	456243.7103	5351049.231	48 18 40.0281	104 24 35.4936	

C-4-1-A				
№	солбилцол /utm/		солбилцол	
	X	Y	N	E
1	455658.0711	5350998.656	48 18 38.2504	104 24 07.0555
2	455732.3503	5351107.682	48 18 39.9911	104 24 09.7167
3	455696.8583	5350994.421	48 18 36.3140	104 24 08.0365
4	455758.0840	5351104.629	48 18 39.8988	104 24 10.9672
5	455723.4536	5350991.517	48 18 36.2267	104 24 09.3288

C-4-1-B				
№	солбилцол /utm/		солбилцол	
	X	Y	N	E
1	456231.3975	5350823.749	48 18 30.9207	104 24 34.0522
2	456222.1878	5350936.920	48 18 34.5836	104 24 33.5627
3	456272.9314	5350931.374	48 18 36.2252	104 24 36.9623
4	456301.8718	5350815.248	48 18 32.4715	104 24 38.4107

C-5-1				
№	солбилцол /utm/		солбилцол	
	X	Y	N	E
1	456259.9624	5350588.919	48 18 23.3224	104 24 35.5270
2	456269.2614	5350706.311	48 18 27.1267	104 24 35.9345
3	456297.8516	5350702.507	48 18 28.8192	104 24 38.2575
4	456294.1999	5350616.724	48 18 26.0401	104 24 38.1123
5	456288.5214	5350583.648	48 18 24.9675	104 24 37.8489

C-6-1-A				
№	солбилцол /utm/		солбилцол	
	X	Y	N	E
1	455634.4474	5350414.256	48 18 17.5087	104 24 05.2269
2	455636.5056	5350438.111	48 18 18.2818	104 24 05.3177
3	455661.8471	5350521.460	48 18 20.9876	104 24 06.5163
4	4557278.511	5350572.131	48 18 22.6452	104 24 09.6848
5	455667.0277	5350404.776	48 18 17.2099	104 24 06.8121

C-7-1				
№	солбилцол /utm/		солбилцол	
	X	Y	N	E
1	455600.2300	5350150.166	48 18 08.9470	104 24 03.6662
2	455615.6288	5350198.169	48 18 10.5056	104 24 04.3955
3	455625.9758	5350315.734	48 18 14.3157	104 24 04.8531
4	455723.35	5350285.434	48 18 13.3590	104 24 09.5915
5	455661.7439	5350116.562	48 18 07.8742	104 24 06.6650

C-8-1				
№	солбилцол /utm/		солбилцол	
	X	Y	N	E
1	455263.1599	5349954.751	48 18 02.5326	104 23 47.3788
2	455301.2840	5350088.577	48 18 06.8765	104 23 49.1782
3	455347.8147	5350070.947	48 18 06.3174	104 23 51.4436
4	455335.5791	5350036.293	48 18 05.1919	104 23 50.8629
5	455378.9953	5349876.953	48 18 00.0425	104 23 53.0313

C-9-1				
№	солбилцол /utm/		солбилцол	
	X	Y	N	E
1	454992.6244	5349404.661	48 17 46.4572	104 23 35.3906
2	455056.8119	5349853.165	48 18 00.9990	104 23 38.3341
3	455075.5202	5349843.812	48 18 00.7009	104 23 39.2458
4	455007.1795	5349397.876	48 17 46.2412	104 23 36.0996
5	455317.8208	5349268.077	48 17 42.1167	104 23 51.2264
6	455329.5081	5349334.386	48 17 44.2672	104 23 51.7684
7	455382.8507	5349473.232	48 17 48.7775	104 23 54.3046
8	455384.6777	5349507.443	48 17 49.8859	104 23 54.3802
9	455372.1655	5349589.858	48 17 52.5518	104 23 53.7416
10	455399.8971	5349599.294	48 17 52.8645	104 23 55.0840
11	455399.0172	5349455.923	48 17 48.2210	104 23 55.0958
12	455352.1645	5349372.248	48 17 45.4992	104 23 52.8536
13	455328.9805	5349263.774	48 17 41.9802	104 23 51.7697

C-14-1				
№	солбилцол /utm/		солбилцол	
	X	Y	N	E
1	454589.1406	5347474.809	48 16 42.0426	104 23 15.6248
2	454618.1266	5347485.019	48 16 42.3807	104 23 17.0272
3	454641.6645	5347507.978	48 16 43.1303	104 23 18.1604
4	454800.8596	5347360.041	48 16 38.3802	104 23 25.9417
5	454738.5979	5347351.919	48 16 39.9110	104 23 23.8531

С-10-1					
№	солбилцол /utm/		солбилцол		Талбайн хэмжээ /га/
	X	Y	N	E	
1	455065.1517	5349146.549	48 17 38.1164	104 23 39.0097	3.1
2	455085.8984	5349214.746	48 17 40.3304	104 23 39.9905	
3	455118.7899	5349215.185	48 17 40.3530	104 23 41.5867	
4	455163.4596	5349170.495	48 17 38.9171	104 23 43.7718	
5	455183.6596	5349166.575	48 17 38.7953	104 23 44.7537	
6	455178.8372	5349156.724	48 17 38.4750	104 23 44.5234	
7	455174.2699	5349140.252	48 17 37.9404	104 23 44.3080	
8	455171.8693	5349118.544	48 17 37.2367	104 23 44.1998	
9	455226.0302	5349095.220	48 17 36.4951	104 23 46.8373	
10	455181.5807	5349088.383	48 17 36.2624	104 23 44.6827	
11	455105.6210	5349112.945	48 17 37.0385	104 23 40.9867	
12	455146.4088	5348923.375	48 17 30.9094	104 23 43.0388	
13	455141.8202	5349016.793	48 17 33.9337	104 23 42.7803	
14	455297.1888	5349019.893	48 17 34.0737	104 23 50.3196	
15	455308.1795	5349068.256	48 17 35.6428	104 23 50.8346	
16	455316.9106	5349262.913	48 17 41.9492	104 23 51.1842	
17	455317.8208	5349268.077	48 17 42.1167	104 23 51.2264	
18	455328.9805	5349263.774	48 17 41.9802	104 23 51.7697	
19	455317.4449	5348997.231	48 17 33.3449	104 23 51.3114	
20	455338.1273	5348941.091	48 17 31.5320	104 23 52.3365	
21	455411.9639	5348837.257	48 17 28.1879	104 23 55.9594	
22	455371.1667	5348872.854	48 17 29.3304	104 23 53.9659	
23	455338.1861	5348920.095	48 17 30.8520	104 23 52.3473	
24	455309.7728	5348931.433	48 17 31.2120	104 23 50.9641	
25	455231.7235	5348931.129	48 17 31.1823	104 23 47.1763	
26	455192.0403	5348919.155	48 17 30.7843	104 23 45.2550	

Нэмэлт тайлбар

“Туул голын гольдрол” нэртэй MV-000175 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай нь МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН 2014 оны 08 дугаар сарын 14-ний өдрийн Дугаар 260 тогтоолын дагуу үйл ажиллагаа явуулдаг. Тогтоолд:

1. “Хилийн заагийг хэсэгчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2011 оны 06 дугаар сарын 8-ны өдрийн 174 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан “Ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглосон гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газрын хэсэгчлэн тогтоосон хилийн зааг”-т оруулах өөрчлөлтийн 1 дүгээр хавсралт,
2. “Хилийн заагийг хэсэгчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2012 оны 06 дугаар сарын 5-ны өдрийн 194 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан “Усны сан бүхий газрын энгийн хамгаалалтын бүсийн солбилцол”-д оруулах өөрчлөлтийн 2 дугаар хавсралтанд заагдсан.

2014 оны 08 дугаар сарын 14-ний өдрийн Дугаар 260 тогтоол МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН ЯАМ-ны тодорхойлолт.

